

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emerio Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
peli Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erssébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAMR pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-căie și
Abonamente pentru Austria-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nu collector.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu drusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 172.

Brașov, Joi 5 (18) August.

1904.

Ungurii la St. Louis.

În St. Louis, America de nord, unde tocmai acum cu ocaziunea esposițiunii universale e întrunit un imens public din toate continentele lumii, se va ține în curând conferența interparlamentară. Intre deputații dieritelor țări din Europa, cari s'au decis a lua parte la această conferență, cu toate că drumul este lung și anevoios, se află și de astă-dată un număr considerabil de Maghiari în frunte cu contele Apponyi. Ei au plecat deja, aprupe în același timp în care au pornit la St. Louis și membri parlamentului român, cari vor reprezenta, deși de astă-dată într'un număr foarte modest, grupul parlamentar român la conferența amintită internațională.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte de interesantele discusiuni, ce au avut loc înainte cu mai mulți ani la conferențele de pace între membri clubului parlamentar ungar și aceia ai clubului român în cestiunea națională.

Până pe vremile acelea Maghiarii nu arătau mult interes pentru sfaturile conferențelor interparlamentare. De atunci însă au început să ia parte la ele în număr tot mai mare. La Bruxella s'a fost pus în fruntea lor contele Apponyi, care ca bun orator și cunosător al limbei franceze se simțea chemat a combate părerile, ce se lățiseră despre purtarea despotică a Maghiarilor față cu poporele dinăuntrul Ungariei, păreri, ce din nenorocire se conformau stării adevărate a lucrurilor. Apponyi cu ai săi își propuseră a împiedeca ori-ce discusiune în conferență, ce putea să atingă stările interioare din Ungaria, de altă parte venise cu nouă propuneri pentru pacea universală și nu se pôte

nega, că cu oratoriisa ajunse a se face remarcabil înaintea distinsului public interparlamentar.

Cu regret trebuie să observăm la locul acesta, că zelul ce l'au desfășurat la început deputații din camera României spre a face să se valoroze influința grupului parlamentar român, a scăzut par' că în măsura, în care grupul maghiar al lui Apponyi se opinea mai mult să atragă atențiunea asuprași.

De rëndul acesta Apponyi a ținut în deosebire să nu lipsescă dintre cei ce au plecat la St. Louis. Se dicea, că el cu soții săi vor avea excepționala misiune de a studia la fața locului raporturile Maghiarilor emigrați în America.

Era natural ca cei inițiați în interesele sovinișmului apostolilor ungarilor pentru așa dîsa pace universală să bănuiescă, că parlamentarii de sub conducerea lui Apponyi au în gând inaugurarea vre-unei organizații în America pentru sprijinirea politicei de maghiarisare din patrie.

Pentru a preveni unor astfel de bănuieli, de altminterlea foarte lo-gice, contele Apponyi într'o convorbire, ce a avut o c'un redactor dela „Pesti Naplo“, a aflat de bine a declara, că în primul rënd el merge în America ca membru al conferenței interparlamentare și numai după aceea el cu soții săi va proceda la studiul raporturilor Maghiarilor în America. A mai adaus, că nu-i vine în minte nici lui, nici condeputaților săi de a aduce pe Maghiarii americani în contrast cu datorile lor cetățenesci americane.

Vrut'a să dică, că nu se gândesc a organiza acolo o filială a „Maghiariei“ de acasă?

Nu scim. Ni s'ar păre însă cu totul ridicul și absurd, de cumva parlamentarii maghiari, cari au ple-

cat la St. Louis, ar crede, că cu Maghiarii din America ar pute să umble ca cu conaționalii lor preocupați și rătăciți de acasă și să-i amăgescă cu idei și planuri deșerte, utopice. S'a făcut înainte cu câți-va ani o încercare de a băga curentul sovinișt și între foștii supuși ungarilor din America, d'er încercarea a făcut un fiasco atât de cumplit, încât nu s'a mai cutezat nimeni de atunci a țese intrigi de aceste *more patrio*.

Fiindcă vulpei, i-au devenit prin urmare strugurii acri în America, Apponyi mai asigură, că ori-cât de mult ar prețui simpatiiile Maghiarilor în America, totuși speră, că aceste vor rămâne în limitele trase de sensibilitatea poporului american.

Să poftescă deputații maghiari să studieze situațiunea Maghiarilor, a Slovacilor, a Românilor ș. a. emigrați în America de nord, căci d'ora așa se vor convinge, ce va să dică adevărata libertate și egală îndreptățire și de ce fie-care cetățen, ori de ce naționalitate ar fi, se simte acolo fericit și mândru a se declara și mărturisii ca cetățen liber american. Acolo vor vedé fălțând tricolorul maghiar lângă cel român și slovac, ér deasupra drapelul instelat american.

În America poliția n'are chemarea a forma patrioți, ci numai a-i apăra de omenii răi.

Brașov, 4 August v.

Sesiunea parlamentului engles a fost închisă printr'un discurs al tronului, care exprimă părerea de rău în privința războiului din Extremul Orient și relevă, că guvernul va sprijini pe toți supușii englesi, cari se mențin în marginile unei stricte neutralități. Discursul tronului constată tot-odată, că relațiunile Angliei cu toate celelalte puteri continuă de a fi sa-

tisfăcătoare și face apoi aluziune la tratatele de arbitragiu încheiate cu Franța, Italia, Spania și Germania. La sfârșit discursul mai menționează, că proiectul de reorganizare al jandarmei din Macedonia promite să aibă un rezultat satisfăcător.

Situația în Polonia rusescă. După sciri sosite la Berlin, situațiunea în Polonia rusescă e critică. În Lodz mii de omeni sunt fără muncă. Într'o pădure apropiată a fost o ciocnire între o sută de muncitori și două sute Cazaci. Cazacii au fost siliți să se retragă. Trei-șeci de omeni au fost omorâți. Poliția rusescă e incapabilă, a afla pe autorii manifestelor revoluționare.

O manifestațiune a poporului bur. Din Londra se scrie: Cu permisiunea lordului Millner s'au eshumat trupurile Burilor, căduți la Burghersdorf și s'au depus într'un mormânt comun în cimitirul orașului. Permișiunea acordată de guvernul engles a fost făcută pendentă de nisce condițiuni, cari însă nu s'au observat. În mormântarea, care era să decurgă în cea mai mare tăcere, a fost o manifestațiune națională impunătoare a poporului bur, care a venit în număr mare din toate părțile Transvaalului și a statului Oranje.

Generalul Botha a ținut un discurs emoționant, dicend între altele: „Noi suntem Burii, trebuie să rămănem Burii și n'avem voie să ne facem Englesi“. Cu această ocaziune s'au împărțit numeroșe cărți postale comemorative, pe cari erau imprimate următoarele cuvinte: „Adu-ți aminte, Dómne cum ne merge, privește rușinea noastră! Moștenirea noastră a cădut în mâinile străinilor, ér casele noastre în mâinile Uitlanderilor. Coróna a cădut de pe capul nostru. Vai de noi, că am păcătuit așa de greș“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Ștefan-cel-Mare, Mihai Viteazul și Mitropolia Ardealului.

I.

Astăzi poporul român de pretutindenii își amintesc de Ștefan cel Mare, Domn al Moldovei, ocrotitor și mândrie a României din timpurile sale și din toate timpurile. În câte locuri de pe pământul românesc n'a călcat óstea sa biruitoare mai întotdeauna, și nelufrântă în suflet totdeauna păstrând astfel simburile biruințelor viitoare!

D'er el n'a fost numai un războinic, și încă mai puțin un luptător împotriva ori cui, numai de dragul încierărilor viteze. D'ecă astăzi Români ved această culme mai presus decât toate culmile celelalte, d'ecă și înfățișează pe Ștefan străbunul ca pe marele împărat din basme, acésta e

*) Din broșura „Ștefan-cel-Mare și Mihai Viteazul ca întemeietorii bisericii Românilor din Ardeal“ de N. Iorga, ce a apărut zilele aceste în Bucuresci, în editura institutului grafic „Minerva“ Strada Regală 6. (Preț 50 bani).

pentru socotéla lui bună și cuminte. Fierul sabiei lui a fost ca fierul plugului, care spintecă pământul numai ca să rodescă. Din brazda trasă de d'ensul au răsărit aședăminte, cari n'au pierit, ci se țin până astăzi, unele schimbate, desevirșite cu vremile.

Pe Români din Ardeal domnia lui Ștefan îi privește de-a dreptul. El a fost, în adevăr, acela care li-a dat singurul mijloc de înțelegere, de recunoscere între sine, pe care-l puteau avea: Biserica. Ei nu mai aveau nobilime, căci prin biserica preotului latin ea trecuse în castelele domnilor ungar și la Curtea Regelui. Ei n'aveau dreptăți — așa se diceau privilegiile odiniori — și, d'ecă te uiți cu cât de puțină nepărtinire, bieții omeni n'aveau nici dreptate. Ei n'aveau, ca Sașii, cetăți, ei n'aveau meșteșuguri, caré de negoț, bani strînși. În cele mai multe părți n'aveau nici pământ, și ajunseseră a fi șerbi acolo unde domniseră odiniori.

Sermanii omeni.

D'er pentru omenii foarte sermanii este, ca o mângâiere din urmă, nădejdea la Dumneșeu. Și pe Dumneșeu cei umili îl ved numai prin acei cari vorbesc, din

chemare, despre d'ensul. O cântare de preot în ușa altarului li-se pare solie venită, atunci și anume pentru d'ensii, din ceriu, și un Scaun de Vlădică, fie și un biet Scaun aspru, tăiat cu ciocanul din piatră, înfățișează în ochii lor tronul Dumneșeirii, care păstorește, judecă și răsplătesce.

Să și aibă un Vlădică — acésta putea să fie cea mai mare și mai sfântă dorință a Românilor de peste munți.

Până la Ștefan cel Mare étă ce episcopi se pomenesc în părțile ardelen.

Când Ioan Corvinul din Uniedóra, fiul de țeran român Ioan al lui Voicu, căruia toți Răsăritenii îi diceau Iancu-Vodă, vedend în el ca un arhanghel al Creștinătății luptătoare, când deci Ioan Corvinul stătea sub zidurile Belgradului, atacat de marele Sultan Mohamed al II-lea la 1456, un preot care-și dicea Vlădică, umbra prin Ardeal. El se numia Ioan de Capha. Capha e Caffa, capitala Crimeii genovese. În Caffa erau mulți Răsăriteni, d'er numai Armeni și Greci. Români se întimpină numai ca ostași, și în timpuri mai târșii. Grecii din Caffa n'aveau episcop, d'er pentru d'ensii stăteau acolo de sigur pop și protopop. Caffa era în legătură de negoț d'linece cu Moldova, și mulți locuitori din

Caffa mergeau până la Suceava, unde în 1456 domnea Petru Aron, care a închinat țara Turcilor. De sigur prin Moldova a venit clericul Ioan din Caffa în Ardeal. El nu stătea aici nicăiri, neavend casă, nici mânăstire, unde să se opoșescă. Străbătea satele, mormăind grecesc și blagoslovind. Țeranii îi diceau, fireșce, Vlădică. D'ecă voim să avem o închipuire adevărată despre el, să ne gândim la vestitul Visarion Sarai, care la începutul veacului al XVIII-lea, a străbătut Ardealul apusean, în sunetul clopotelor și sub filfăitul prapurelor, chemând la luptă împotriva Unirii cu Roma.

Ajutorul lui Ioan Corvinul în lupta cu Turcii era călugărul franciscan, făcător de minuni și sfințit după mörte, Ioan din Capistrano, în părțile Neapolei. Acesta îndemna pe Corvin, care era catolic și bun catolic, să stăpescă schisma „grecosă“ din Ungaria. Ioan de Caffa fu prins, tocmai precum Visarion mai târșiu a fost prins de Austriaci, d'er, în loc să fie luat pe furis de sub ochii celor ce credeau în menirea lui sfântă, Ioan trebui să se ducă la Roma, spre a se îndreptăți și a învêța ce este adevărata credință creștină. Aici se încheie rostul lui: cunoscend-u-l, vom

Răsboiul ruso-japonez.

Atac general contra Port-Arthurului.

Conform ordinului, ce l'a dat Mikado, cei 80,000 de Japonezi cu 400 tunuri și cu 50 mortiere, au îndreptat la 8 August un atac general contra Fort-Arthurului.

Atacul s'a și început în noaptea de 8 spre 9 August. Etă ce telegrafiază în privința acosta amiralul Alexiev Tarului Nicolae cu data de 13 August:

După un raport din Port-Arthur, Japoneseii au atacat în noaptea de 9 August, după o luptă de 15 ore, cu forțe considerabile forturile Takusan și Liaokusan. Forturile fortăreței au susținut atacul din dimineața zilei de 8 August până a doua și 9 August seara. După ce au ocupat munții, Japoneseii au suspendat înaintarea lor. Ei încercară apoi un atac contra fronturilor pozițiilor de apărare ale fortăreței, începând de la înălțimea dîsă a Lupului până la Takusan. Ei însă au fost respinși.

După o scire din Londra, atacul s'a dat din toate părțile. Lupta a fost înverșunată. Generalul Stössel conducea însuși operațiunile de apărare cu atâta eroism, încât Japoneseii au fost respinși pretutindeni cu enorme pierderi.

Agencia telegrafică rusă anunță din Mukden, că armata japoneză de la Port-Arthur a primit întăriri considerabile. Japoneseii sunt împărțiți în două grupuri mari. Primul grup se află postat pe înălțimile dintre Lungvantung și Taheburst, al doilea grup pe înălțimile dintre golful Luisa și golful Tishayo.

Situațiunea în Mançuria.

„Brzevița Vjedomosti“ află din Liaoyang cu data de 14 August, că acolo e liniște completă. Nică chiar între patrule nu s'au întâmplat ciocniri. Inimicul (Japonezii) se retrage pretutindeni.

Sôrtea vaselor rusești.

Despre sôrtea vaselor rusești refugiate din Port-Arthur, scirile mai nouă spun următoarele:

„Cezarevici“ a ajuns la Cintau (port german) în noaptea de 11 August cu o viteză de 4 noduri pe oră. Pentru a face drumul acesta, i-a trebuit mulți cărbuni. Cârma i-s'a stricat, un tun nu mai pôte fi folosit, catargurile îi erau zdrobite, urloiele găurite. Pe puntea comandantului și în alte locuri se vedeau pete mari de sânge.

În lupta de la 10 August, de la amădi și până seara a fost espus neîntrerupt focului inimicului.

La orele 11 $\frac{1}{2}$, o granată, care a căzut pe vas, a frânt în bucăți pe amiralul Withöft. Numai un picior i-s'a mai aflat. Ofițerii din jurul lui încă au fost uciși momentan. „Cezarevici“ a avut cu totul 12 morți și 40 răniți.

Cu o oră mai târziu a sosit în portul din Cintau vasul „Novik“, oare nu era stricat; el a luat cărbuni și la 12 August a plecat în direcție necunoscută.

Pe la orele 11 seara s'a vădit venind vasul „Askold“ însoțit de o canonieră. Voia să între în port, dăr s'a întâlnit cu un crucișător japonez și astfel fû silit să-și ia altă direcție.

După o ultimă telegramă din Cintau „Cezarevici“ și încă trei torpilore rusești, și-au luat pavilionele în prezența guvernului german. Vasele au fost desarmate, deoarece nu erau în poziție, ca în timpul prescriș se se pregătescă pentru a pleca în largul mării.

Telegramele nu spun, câte vase rusești au mai rămas în Port-Arthur. Se știe numai atâta, că acolo au mai rămas câte-va torpilore. Cruciașătorului „Pallada“ i-s'a pierdut urma. Nu se știe încotrău a apucat drumul pe mare.

Despre lupta navală de la Tsushima nu se comunică nimic nou. Se știe numai atâta, că amiralul japonez Kamimura a atacat cele trei cruciașătoare rusești de la Wladivostok. Vasul rusec „Kurik“ s'a cufundat. 450 oameni din echipajul au fost salvați. Celelalte două cruciașătoare „Rosia“ și „Gromoboi“ au fost de mai multe ori incendiate și avariate. Ele însă au scăpat totuși, îndreptându-se spre nord.

Un vas japonez a suferit grave stricăciuni, atins fiind de ghiulele rusești.

Din raportul oficial rusec aflăm, că la 10 August, la 9 dimineața, au plecat din Port-Arthur, 6 cuirasate și patru încruiașătoare. Japoneseii aveau 6 cuirasate, 11 încruiașătoare și 30 de torpilore. Ca să îngreuneze fuga Rușilor, Japoneseii li-au aruncat în drum mine plutitoare. La ora 1 după amădi, în urma unei lupte de 40 de minute, escadra a reușit să trecă printre vasele japoneze și a apucat spre Șantung. Japoneseii au urmărit-o și la 5 ore după amădi s'a început o luptă, care a ținut 5 césuri. Atunci cădu comandantul escadrei, ér comandantul lui „Cezarevici“ a fost rănit grav. Tot atunci s'a stricat și mașina, ceea-ce a făcut-o să stea. Comanda escadrei a luat-o prințul Uhtomski. Seara „Cezarevici“ nu mai pută însoți escadra. Noaptea l'au atacat torpilorii. A doua și a ajuns la Șantung.

Protestul Rusiei.

Consulul american din Peking telegrafiază la Washington, că reprezentantul Rusiei a adresat guvernului chinez un protest foarte energic, în care îl acuză pe acesta de complicitate în afacerea torpilorului „Retșitelny“, ér pe ofițerul comandant chinez îl acuză de lașitate și tradare. Reprezentantul Rusiei a cerut apoi anchetarea casului și reînapoierea lui „Retșitelny“, precum și pedepsirea aspră a comandantului chinez.

Guvernul chinez a somat pe guvernul japonez să reînapoieze torpilorului rus.

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) August.

Monarchul nostru și născerea moștenitorului rus. Cu ocaziunea născerii noului mare duce moștenitor Alexius al Rusiei, Majestatea Sa monarchul nostru a adresat telegrame de felicitare Tarului și

Tarinei văduve, precum și regelui Danemarcei. Ambasadorul austro-ungar la Petersburg a prezentat guvernului rus felicitările guvernului austro-ungar.

Alegerile pentru universitatea săsescă. Eri s'au ținut în toate districtele vechiului fond regiu alegerile pentru universitatea săsescă. În Sibiiu au fost aleși cu aclamațiune d-nii: Dr. W. Bruckner sen. și Dr. K. Wolff. În Sebeșul-săsesc au fost aleși d-nii: Dr. Liviu Bran de Lemenyi și primarul A. Dörr. În Nocrich a fost ales deputatul S. Dörr; în cercul rural al Sibiiului d-l A. Gotschling și în cercul Mercurii d-l E. Thullner. În Brasov au reușit d-nii: Herfurth și primarul Hiesmesch.

Sêrbii voesc recăștigarea mănăstirei Hodoș-Bodrog. Se anunță, că la 10 August n. patriarcul Brancovici a înaintat tribunalului din Timișoara o hârtie în afacerea recăștigării mănăstirei Hodoș-Bodrogului.

Cestiunea emigrărilor. Ultimul număr al revistei „Statistikai Havi Közlemények“ înregistră următoarele date: În luna Iunie s'au liberat în Ungaria 5270 pașapôrte, cu 3164 mai puține ca în luna trecută. Numărul pașapôrțelor liberate în Ungaria de la începutul anului până acum este cu 24704 mai mic de cât numărul pașapôrțelor liberate în cele 6 luni corăspundătoare ale anului trecut. Cele mai multe pașapôrte au fost liberate în luna Iunie, în următoarele comitate: Brasov (452), Sibiiu (401), Zemplin (391), Ciuc (309), Têrnava-mare (255), Șaros (223). Din cele 5270 pașapôrte, 2309 au fost liberate pentru America, ér 1968 pentru România.

Noi ofițeri în gendarmeria macedonă. În urma jinsistențelor făcute de către ambasadorii Austriei și Rusiei, Pôrta a fost nevoită să mărească numărul ofițerilor streini în gendarmerie. Așa o iradea apărută acum în urmă la Constantinopole face cunoscut, că se vor mai numi încă 6 ofițeri austriaci și 5 ofițeri ruși. Acești noi 11 ofițeri vor sosi cât de curând. În urma apariției iradelei, prin care se mărește numărul ofițerilor ruși și austriaci din gendarmeria macedonă, ambasadorii Angliei și Italiei au prezentat și ei o cerere, prin care cer cu insistență sporirea ofițerilor italieni și englezii.

Foc în Deșiu. Ni-se scrie: Eri noaptea din negligența unor servitori de la poșta din Deșiu, cam pe la 12 ore din noaptea s'a aprins camera de lemne, din care a luat apoi foc edificiul postal. A ars totă construcția din lemn, pe care era așezat coperișul de tinichea, astfel că acesta a căzut peste olaltă. În odăi focul n'a pârtruns, de ore-ce erau provădute cu plafond boltit de pêtără. Dăr personalul poștei vind să scape unele și altele, a aruncat afară pe ferăstrău toate scorisorele și toate obiectele din oficiu, dintre cari în urma acosta multe s'au nimicit. Sirmele de la telegraf și de la telefon au fost tăiate toate. Au mai ars și unele edificii laterale, aparținătoare poștei, dăr în sfârșit focul fû localizat.

De la oficiul central din Clușiu a descins la fața locului un inspector de

poșta (censor) dimpreună cu mai mulți ofițierii subalterni, ér oficiul postal a fost transpus provisor în vechiul edificiu al casei comitatului. — Z-s.

O tablă comemorativă curioasă. În anii din urmă — scrie „Viitorul“ din Cernăuți — s'au făcut la sf. mănăstire Putna pe spesele fondului religionar, reparaturii și adaptării considerabile, sub conducerea arhitectului C. A. Romstorfer. Acest eveniment însemnat a fost remarcat prin următorea tablă comemorativă, așezată în porticul bisericii: „În anii 1901 și 1902, pe timpul gloriosei domnii a Maiestății Sale imp. și reg. apostolice împăratului Francisc Iosif I, s'a restaurat sf. biserica și s'au prelucrat corespondentor stilului acoperemântul și turnul ei. Cons. Arch. C. A. Romstorfer“. Din vechime există datina, că artiștii caută să-și eternizeze numele pe operele lor. De acosta nisuiță a fost condus, se vede, și d-l archit. Romstorfer. Totuși modul cum a purces d-sa e necorespondentor. De a pune o tablă comemorativă într'o mănăstire, e dreptul autorității bisericești, nu al unui particular. De a consimțiți consistorialul în cazul present, séu ba, nu putem sci sigur, așim însă că da. În cazul din urmă a probat el prea multă prevenire față de un particular, de altmintrea binemeritat; și a trecut cu vederea autoritatea proprie. Dăr și subscrierea „Cons. Arch. C. A. Romstorfer“ e de tot curioasă. Cons. Arch. însemnă Conservator Archiect. Ea pôte fi cetită însă și „Consistorial Archimandrit C. A. Romstorfer“; cine știe de nu va fi cetită într'adevăr așa după un șir de ani, când oamenii nu vor mai cunosce titlaturile d-lui Romstorfer. Ce conclusii vor mai pută deduce savanții viitorului din astă tablă! Un savant a fâurit pe baza unor inscripții vechi pentru localități din țera numiri ca Radovcy, Parhovcy, Petrovcy, Milesovcy etc. spre a proba, că țera a fost odinioră slavă. Din inscripția din Putna, va deduce pôte un savant din secolii viitori, că în anii 1901 și 1902 s'a chemat archimandritul consistorial ortodox: C. A. Romstorfer. Etă o probă eclatantă, că Bucovina era pe atunci o țera germană. Spre a evita ori-ce interpretare greșită, tabla respectivă ar trebui să fie înlocuită numai de cât prin alta mai corespondentor. Numele arhitectului pôte fi menționat, dăr în alt mod.

Teatru popular în Macedonia. În localitățile române din Macedonia s'au înăugurat în mod îmbucurător încercările de a se da reprezentațiunile populare în limba română. „Românul de la Pind“ publică o dare de sémă despre o reprezentație populară, dată în zilele din urmă la Nevastea, de către elevii școlii de comerț din Salonic, și de către elevii de la gimnasiul din Bitolia. Reprezentațiunea s'a dat în apartamentele marelui patriot român Vasile Dan. Sala a fost împodobită cu portretele Sultanului și ale Regelui României. S'au jucat piese române, s'au cântat cântece românești și s'au executat dansuri române între aplausele entusiaste ale publicului numeros aromân.

Aplicarea lezei marțiale. Hilmi Pașa, guvernatorul general al Macedoniei,

dice că el n'a fost nică Român, nică Vlădică românesco.

2) Al doilea Vlădică românesco se chema Macarie de Galați. Acești Galați sunt în părțile Bistriței ardeleno, lângă Moldova. El fusese călugăr la mănăstirea Sfântului Chiprian din Constantinopol și se ținea de Unirea pe care Împăratul bizantin și patriarcul séu o încheiaseră în Roma la 1439. El avea pentru acosta moșți prin părțile unguresci de către Tisa și veniturii asigurate de la toți Românii de sub Coróna Ungariei. Cărmuirea, reprezentată atunci prin regele Matias, care era și el catolic și se simția Ungur, îl ocrotea, cum se vede din două măsurii luate pentru folosul lui, la 1466 și 1469. Cea dintăiu e deci cu un an înainte de înfringerea lui Matias, de către Ștefan-cel Mare, cea-laltă cu doi ani mai apropiată de noi. Nu e dovadă, că Macarie să fi fost Român. Credința, pe care o înfățișa el, era o credință străină. Acest al doilea Vlădică era impus Românilor de aceia, cari le impuneau toate greutățile. Têranul român din Ardeal n'avea încă nică un Vlădică.

3) Un al treilea Vlădică pomenit în

tre Românii din Ardeal e Marcu. El se afla la 1489 în marele sat Feleac lângă Clușiu, care pută fi privit atunci ca o capitală a Ardealului. Satul era românesco, și locuitorii lui păziau marele drum de negoț. Marcu era un grec, care fugise din țera lui, înaintea cuceririi turcoesci. El veni între Românii ca un oșpete și cumpără casa popii din sat, care se chema Vlađ; el crescă și pe feciorul popii, Danciul, care se călugări prin îndemnul lui; nămindu-se ieromonachul Daniil. Marcu n'a părăsit nică-odată adăpostul lui. După densus, Daniil și un frate al séu, Petru, moștenind de la musafirul grec sciință de carte și odăjdii archieresci, își dîseră Vlădică. Ei slujiră însă numai în biserica Sfintei Paraschive din satul lor. Ioan feciorul lui Danciul, nu-și mai dîse decât preot, „popă“.

Deci al treilea Vlădică era un Grec, care n'a păstorit în Ardeal. El pôte fi asemănat cu alți episcopi de felul lui, cari se întîlnesc dincoace de munți: în Tânganul, în Argeș, în Strehaia, și cari se bucură chiar de ore-care drepturi episcopale, ce se credeau datorite față de un cleric străin de distincție. Nică el n'a fost Vlădică statornic și Vlădică românesco.

II.

Dăr la 1475 Ștefan-cel-Mare capătă de la Matias Corvinul, către oare se îndreptase în marea primejdie ce-l amenința din partea Turcilor, cetatea Ciceului, care stăpănesce tot unghiul nord-ostic bistrițean al Ardealului. Aici își puse ostașii și păcălăbii. De cetate, după obicei, erau alipite și sate, șei-decl de sate, de unde se luau hrana, lucrătorii, iobagii. Pentru toți aceștia trebuia o slujbă bisericească potrivită. Colonia avea nevoie nu numai de un conducător politic și militar, oi și de unul duhovnicesco. Apoi, ori-care ar fi fost părerile timpului despre rostul nămului în desvoltarea unei țeri și în împuternicirea unei dinastii, Românii lui Ștefan trebuie să fi vădit cu bucurie, că de jur împrejur, până în Săcuimea de jos și până în Rutenimea de sus, amândouă foarte depărtate, umblă tot Românii, în port românesco, cu grai românesco. Acești Românii avuseră odinioră popi, cari aduseră un mare folos limbii românesce prin cea dintăiu tălmăcire pe limba poporului a cărților sfinte.

Deci pentru densus Ștefan clădi o mănăstire, încă una pe lângă atâtea care

au fost întemeiate de el, în Moldova, în Tera românescă: la Rîmnicul-Sărat, unde se luptase. După obiceiul séu el alese un loc potrivit prin frumuseța lui, pe Someș, mai jos de tîrgul unguresco al Deșiuului. Ea se numi mănăstirea Vadului, după satul Vad, care și el își ia numele de la un vad pe apa Someșului (ungurescesatul se chêmă Kolostor-Vád, adică mănăstirea, Cloșterul-Vadul). Un archeolog ungar vestit, care a fost pe acolo, spune, că biserica Vadului e de pe la începutul véoului al XVI-lea: ar fi bine s'o cercetăm, și am găsi de sigur, că tipul clădirii e acela, foarte bine cunoscut, și cu neputință de confundat, al edificiilor religioase de la Ștefan.

Pe vremea lui Petru Rareș, fiul și al treilea urmaș al lui Ștefan, în Vad era Vlădică Anastasie. Petru-Vodă lărgise foarte mult stăpânirea moldovenescă în aceste părți, luând Ungurașul, orașul Rodna și marea cetate a Bistriței. El a dărut lui Anastasie două sate, pe lângă cele două pe care le avea „de la Voevodii de mai de mult“, spune un act de cercetare din 1553. Anastasie îl întovărăși în luptele și în pribegia sa din Ardeal. El era de mai mult timp Vlădică, și mănă-

a trimis câte o circulară valilor din viletele Salonic, Monastir și Scopia, prin care-i invită, ca să aplice legea marțială tuturor dinamitarilor și atentatorilor, cari vor fi prinși.

Din Reghinul-săsesc.

— 12 Aug. 1904.

(Deținerea învățătorului Th. A. Bogdan.—Petrecere).

Onorată Redacțiune! Cu permisiunea d-vostre, îmi iau libertate a vă comunica ceva despre decursul și reușita petrecerei din Reghinul-săsesc.

După-cum știți, în 10 August pe la 1 oră după amiază, am avut ocazia a fi martor ocular, când pe învățătorul Bogdan l-au escortat între jandarmi, pentru simpla cauză, că avusese la sine câte-va esemplare din „Ștefan-cel-Mare“, culegere de tradiții, legende, balade colinde etc. făcută de densusul. Acestă ne mai pomenită șicane s'evirșită la ordinul sublocotenentului de jandarm Kertész, a produs în orașul întreg o mare mișcare.

Indignația tuturor a fost cu atât mai mare, fiindcă cu toții erau convinși, că modesta colecție a d-lui Bogdan nu conținea nimic politic sau agitatoric. Cu toții și chiar și străinii condamnă procederea incalificabilă a sublocotenentului, ér pe d-l Bogdan îl felicită, căci cu tóte că a fost spus unei șicane atât de mari, fiind tirit prin mijlocul tîrgarilor, a știut să supórté cu bărbăție această lovitură, venită de la organul ministrului de interne.

Nimeni nu s'a așteptat, ca organele statului să pórte frică și de colinți séu de alte produse literare scóse din sínul și gura poporului. Frica trădată dovedesce o deosebită slăbiciune a lor.

Dér după-ce pe d-l Bogdan îl vedu-ram escortat, să vedem ce s'a mai întemplat și la petrecere.

E obiceiul deja de un șir lung de ani, ca în 10 August, cu ocaziunea ținerii tîrgului de țără, să se aranjeze petreceri în Reghin. Așa și în anul acesta, vrednicul comitat parochial gr. cat. din Reghin în frunte cu d-l protopop Petru Uilăcan și învățătorul Maior, a arangiat îndatînata petrecere.

Munca sévirșită li-s'a răsplătit peste așteptare, căci, fără a esagera, pot să declar, că petrecerea a succes strălucit. Atăta tineret de mult nu a vedut petrecerea Reghinului. Póte nici de 10 ani n'a fost atăta lume românescă întrunită pe promenada Reghinului.

„Cuadrilul“ prim s'a jucat de 138 părechii, ér „Romana“ de mai mulți.

Jocul a fost cât se póte de vesel și animat — dovadă, că neînțelegerile ivite în anii trecuți s'au uitat și póte chiar delăturat, ce numai spre onóre le póte servi Românilor reghieni.

tirea în care stătea ca egumen avea, cum am vedut, donații mai vechi.

Cunóscem din fericire și numele înaintașilor séi: Varlaam, în 1527, Ilarion în 1523, póte, de sigur în 1532. Ajungem astfel prin mai multe argumente la același rezultat statornic. Să-l spunem și astăzi: Stefan-cel-Mare a făcut cea dintăi mănăstire românescă pe pământul Ardealului (cea din Perl, întemeiată de fiii lui Sas séu Sasul-Vodă al Moldovei, de'naintea lui Bogdan, se află în *Maramureș*.) El i-a dat un păstor românesc, care a fost de sigur recunoscut și de Regele prieten. Acest păstor a avut urmaș: pe Varlaam, pe Ilarion, pe Tarasie, în 1546, și pe Gheorghe în 1550. Toți atérnă de Moldova, sunt aleși de Domn, hirotonișiți de Mitropolitul Moldovei și recomandați de scrișorii domnesci cătră puterile din Ardeal.

Noii Vlădicii aveau deci tot ceea-ce lipsia celorlalți: naționalitatea românescă, o locuință potrivită și statornică, admitterea de guvernul Ardealului și de cetățenii din această țără, și legătura ierarhică cu Români de dincóce.

(Va urma).

Am regretat însă foarte mult, că costumul nostru național, a rămas acasă, — póte ca să-l pórte țerancele — căci nu am vedut decât unul, purtat de d-șóra Pantea, flica protopopului din Riciul de Câmpie.

Șovinismul sublocotenentului de jandarm Kertész a trebuit să esceleze și aici, căci d-șóra Pantea i-s'a trimis vorbă să-și arunce tricolorul din cosită, că de nu, i-se va tăia cu cosită cu tot. D-șóra însă l'a purtat cu bărbăție până la sfirșitul petrecerei — ér „jendarmul“ a rămas mușcându-și buzele de mânie.

Petrecerea a durat până în țorile dimineții, când la invitațiile rațelor aurii cu toții s'au îndepărtat, spre a continua petrecerea în vis, visând cu toții ținele cu ochii albaștri și pěr bălăii, ori cu ochii negri și pěrul ca pana corbului, ér d-nul Bogdan visat'a de sigur cu cei patru jendarmi împenați, și d-șóra Pantea cu jandarmul infuriat.

Venitul material a fost de aproape 400 cor.

Le servesece spre onóre tuturor asistenților, cari au contribuit la strălucita reușită a acestei petreceri, atât prin participare, cât și prin contribuire, în scopul aștinerei școlii nóstre românesci locale, care numai pe lângă ajutorul on. public românesc se mai póte susține.

Aranjatorii pot fi mândri, că dintre tóte petrecerile ardelené din vară, această a fost cea mai bine reușită.

La anul cu bine!

— Cor. —

Museu de istorie naturală.

Séptemăna trecută s'a început la București, pe locul cuprins între piața Victoriei și șoselele Kiselef și Filantropia, lucrările de executare a unui palat pentru *museul de istorie naturală*.

Suma prevădută pentru executarea lucrărilor e de 350 mii lei.

Clădirea se va compune din o parte centrală (subsol, parter și etaj) și din două aripi, cari au și un al 2-leu etaj. Ornamentația esterióră a clădirei va fi făcută după stilul Corinthian.

În partea centrală a museului va fi o sală mare de 40 m. p. pentru espositia modelelor mari de animale, pasări, etc. Ea va avé un etaj cu galerii de 200 m. p. prevădute cu balustrade și susținute de colóne ornamentate în stil Doric.

În subsolul părții centrale se va puté instala un acvariu pentru pesci de apă dulce, precum și un altul pentru pesci de mare.

În aripele clădirei vor fi număróse săli pentru muzeu, pentru laboratóre, precum și pentru colecțiunile științifice.

Suprafața săliilor de muzeu va fi de 1200 metri pătrați, ér aceea a camerilor de studiu și colecțiunilor științifice de peste 3000 m. p.

Diferitele părți ale clădirei vor fi separate cu totul unele de altele, ér despărțirea între etajele, unde vor fi sălile de muzeu, va fi făcută de beton armat și grinzi de fier.

O sală foarte mare de peste 160 m p. va servi ca sală de conferință pentru studenți și conferințe populare.

Museul de istorie naturală, aședat într'unul din locurile cele mai frecventate, la întretăierea liniilor detramvaiu din tóte direcțiunile Bucureștiului, va îndeplini de sigur frumosul rol de educátor al masselor populare.

Proiectul museului a fost întocmit astfel încât clădirea să se pótă mări și când va fi complectă se va puté aseména cu cele mai importante muzee din capitalele Europei.

Din Tokio.

Diarul „Neue Freie Presse“ publică în numărul său de astăzi o corespondență mai lungă, datată Tokio 1 Iulie și semnată de baronesa Babo-Vivenot, din care estragem următoarele părți interesante:

„Dilele trec — scrie baronesa — în

așteptare îngrijitoare. Tóte scirile, fie ele oât de mance și neclare, fac impresia, că stăm în preséra unei lupte cumplite, póte chiar în preséra unei lupte decisive. Generalul Kurapatkin a concentrat la Hai-ciông o armată colosală; se vorbesce de 100.000 ómeni și nenumérate sacrificii vor trebui aduse, pentru a respingé o astfel de armată. Cu mare îngrijire și frică așteptă rudeniile ofițerilor și soldaților de pe câmpul de răsboiú evenimentele viitoare. Fiul, soțul, tata, astăzi mai trăesc, dér mâne?... această este întrebarea, care se furizéază de pe buzele fie-cărui. Strigătul „Sogai!“ îi umple pe toți de gróză, el póte să aducă scirea temută și inevitabilă. Nu, încă nu, încă o scurtă clipă, cine scie însă până când...

Din timpuri străvechi există aici în familii obiceiul, care după conceptele europenilor póte să apară curios, dér care are un înțeles atât de frumos și de profund și care aruncă o lumină atât de caracteristică asupra sentimentelor ascunse sub o mare stăpânire de sine, al acestui popor; e obiceiul, că pe cât timp un membru iubit al familiei se află în depărtare spus pericolelor, se pregătesce în fie-care și prândul pentru acest absent, ca și când print'asta ar voi să se mângăie și să-și reamintéscă, că familia încă n'a pierdut. Pe o tavă de lemn îmbrăcată în lac, cum se obișnuiesce pe aici, unde nu se pomenesc pânzături de mese, se aședă mâncarea ca pentru fie-care persoană din cele prezente: o céscă de supă, pesce, urez și legume, și această tavă o duce soția, séu mama la chipul celui, ce se află în depărtare și o aședă înghenunchiând înaintea lui. Singur morții, nu mai iau parte la prândul familiar“.

Spune apoi, că foile din Tokio au publicat tocmai în acea și (1 Iulie) executarea celor doi patrioți Oki și Yokokawa. Au fost nisce studenți sërmani, cari plecaseră la Peking, ca acolo să devină învățători. Isbuonind răsboiul, ei se hotărîră să aducă folos patriei și merseră pe jos în Manciuria cu planul de a arunca în aer linia ferată rusescă cu dinamită. Cazacii i-au prins însă înainte de a ajunge să-și execute planul și au fost trași înaintea unui tribunal de răsboiú; sentința de mórte era ca și dată. Un diarist francez, care a asistat la pertractare spune, că cei doi tineri japonezi s'au purtat cu o stăpânire de sine uimitóre. Nu s'au apărut și n'au cerut grație. Au spus adevărul, numai cu privire la profesiunea lor au susținut contrarul, că ar fi ofițeri, și această li-se póte ierta, căci prin această au vrut să scape de o mórte rușinosă. Cinci minute a durat tóată pertractarea, apoi li s'a publicat sentința, mórte prin împușcare. Acestă au dorit ei. Cu capul ridicat au mers până la locul de pierdare, au refusat să li-se lege ochii și cu privire aștinută asupra plutonului militar au așteptat salva, care le-a'repus viéta. Acum părinții și frații lor dintr'un sătuleț în Japonia stau înaintea unui mormént gol, plantéză flori, ard plante aromatice și cu lacrimi în ochi își aduc aminte de cei doi vrednici fii ai națiunei lor.

Un proverb japonez dice: „Nu-i uic o pagubă de mii de óse înalbite, decât prin'ele un beliduce căștigă o victorie.“

Caracterul poporului japonez e rar în felul séu. De sigur, tóte popórele dau exemple de eroism. Ajvedé însă aproape la toți indiviții unei națiuni în mod egal desvoltată stoica desprețuire a morții, e un cas unic, care e cu atât mai uimitor, decât avem în vedere vesela fire și bucuria de viéta, ce însuflătesce în alte împrejurări pe Japonesi.

Bibliografie.

În tipografia nouă din Orăștie a apărut un volum de schițe și povele intitulat „Rađe de lună“, de Vasile E. Moldovan. Conține 20 piese scrise într'o limbă ușoră. Prețul 1 cor. 50 b. Volumul a vedut lumina țilei, când autorul lui își „petrece“ țilele în temnița din Clușiu, unde își face pedépsa, ce i-s'a dictat în cunoscutul proces de „agitatie“.

A apărut la București:

Sistema ortografică a limbii române de Nic. Densușianu, o broșură de 73 pagine și se află de vându la librăria Leon Alcalay din București cu prețul de 1 leu, trimisă cu posta 1 leu 15 bani séu 1 cor. 10 fil.

ULTIME SCIRI.

Londra, 16 August. Tóte scirile sosite de pe câmpul de răsboiú constată, că Japonesi de la Port-Arthur atacă fortăreța cu tóte forțele lor de pe uscat și mare. Atacul s'a început Luní. Atacul escadrei a început la órele 4 dimineța. Grosul tunurilor japoneze au fost aședate pe dealul Lupului. Statul major japonez crede, că fortăreța va căde în curênd. Comandantul armatei japoneze a amenințat pe generalul Stössel, că va bombarda orașul cu lydită, decât va da ordin ca vasele rusesci să fie cufundate.

Petersburg, 16 August. Atacul Japonesilor contra Port-Arthurului a fost respins cu mari pierderi. Apărarea a condus-o însuși generalul Stössel. Garnisóna e provădută din belșug cu munițiuni și provisiuni. După date oficiale, pierderile garnisónii rusesci de la 8—10 Aug. au fost de: 7 ofițeri căduți și 248 soldați uciși, 35 ofițeri și 553 soldați răniți. Au dispărut 1 ofițer și 83 soldați.

Berlin, 16 August. Armata lui Kuroki se află spre sud de Penstivu la riul Taitse, pe care nu l'a trecut încă.

Roma, 16 August. Din Liaoyang se telegrafieză, că armata japoneză numără pe câmpul de răsboiú 320,000 ómeni, din cari 100,000 sunt la Port-Arthur. Armata rusescă a luat atitudine de așteptare. Mukdenul e întărit escelent. În Liaoyang e generală credința, că Japonesi își vor concentra tóte forțele pentru a lua Port-Arthurul.

Londra, 16 August. Amiralul Matusевич n'a murit. El a fost rănit la cap și la picior. A fost operat cu succes într'un spital din Cintau.

Tokio, 16 August. Torpilorul „Retșitelny“ a fost dus la insulele Elliot. Consulul japonez din Cifu a declarat, că guvernul séu nu va reînăpoia vasul, pretextând că n'a fost deplin desarmat. Japonesi, declară consulul, *să luptă acum pentru existență și China nu e în stare a-și apăra neutralitatea față cu Rusia.*

Nagasaki, 16 August. Cei 600 soldați de pe vasul cufundat „Rurik“ au sosit aici. Un vas de spital japonez a sosit aici cu 700 marinari japonezi răniți, între cari e și prințul Kapso.

Tokio, 16 August. Amiralul Togo anunță, că în nóptea de 10 August un vas de modelul lui „Pallada“, s'a cufundat.

Cifu, 17 August. Flota rusescă s'a reîntors eri în Port-Arthur. O ciocnire între escadrelé inimice nu s'a întemplat. Se constată oficios de ofițerii de pe vasul „Cezarevic“, că în lupta navală de la 10 August un mare vas de răsboiú japonez a fost cufundat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Dr. med. univ.

Franz Stiehler

foșt medic la spital.

Specialist pentru bóle interne, de copii și sexuale. — Dă consultațiuni dela 11—1 óre a. m. — Strada Mihail Weiss Nr. 9

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 August n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.—
Renta de corone ung. 4%	97.15
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	88.80
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	206.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	161.75
Renta de hartie austr.	99.35
Renta de argint austr.	99.30
Renta de aur austr.	119.20
Renta de corone austr. 4%	99.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.90
Losuri din 1860.	153.10
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.05
Actii de-ale Banței ung. de credit.	754.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	642.50
Napoleonori	19.05
Marcii imperiale germane.	117.10
London vista.	239 67 1/2
Paris vista.	94.95
Note italiene	95.—

Nr. 13561—1904.

Publicare de oferte,

referitoare la edificarea unui Hotel modern in orasul Brassó.

In urma decisului reprezentantei orasenești dela 30 Iunie 1904, Nr. crt. 193—1904, prin acesta se aduce la cunoscinta generala ca orasul Brassó este aplicat a vinde:

1) casa orasaneasca Nr. 12, folosită de prezent ca Hotel, sub numirea „Coróna de aur“, dinpreună cu casa orasaneasca din dosul acestia, sub Bucium Nr. 3, cu un teren de edificat in total 1700 m²;

2) complexul locului de casa numit „Beraria“ carele cuprinde următoarele case: cea din Strada Porții Nr. 70, și cele din Strada Spitalului Nrii 65, 67 și 69 dinpreună cu locul public din strada, carele in conformitate cu linia de regulare edilă se aduce la acest complex, in mărime totală de 4200 m²;

3) Locul Cafenelăi dela promenadă și locul de promenadă aflător lângă acesta cu o suprafată in total de 3000 m²;

4) și un alt loc óre-care orasenesc.

Tóte aceste locuri se vënd cu aceea condițiune, ca pe locul de edificat cumpărat se se facă un Hotel corăspundător cerințelor moderne.

Folosirea apei din apeductul orasenesc și a gazului din institutul de gaz orasenesc se asigură edificatorului Hotelului cu prețul ce se vënd aceste obiecte celor favorisați.

Amatorii de astfel de antreprenderi se invită deci prin acesta ași inainta la protocolul de exhibite al subsemnatului magistrat orasenesc ofertele lor in scris, sigilate, provădute cu un timbru ungar de o corónă și cu un vadiu de 10 mii de cor. adecă: dece mii de corónă, constătător din depunerii la „Cassa de economii gen. brașoveană“, la „Albina“, la „Banca națională societate pe actii“, séu in hărții de stat, scrisuri de credit fonciar, cel mult până la 15 Novembre 1904, la 10 óre a. m. pentru că oferte so-site mai târziu sub nici o împrejurare nu se vor lua in considerare

Așternerea ulterioară a așa numitelor lámuriri, întregiri etc. la ofertele deja inaintate, de asemenea nu se vor lua in considerare, deci, se vor respinge.

In oferte se se descrie esact după mărimea de suprafată și alte semne, obiectul resp. locul de edificat, pentru carele oferentul face declarație de cumpărare, mai departe se se arete cu esactitate prețul de cumpărare oferit atât in cifre cât și in litere.

Novitate.

MAGAZIN DE HAINE

Novitate.

pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoscinta Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine bărbătesci, de băeți și copii,

corăspundător cerințelor moderne, pe care l'am instalat in

Piața, Șirul inului in palatul lui Czelli.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public esecutarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, eu câștig puțin se fac vëndare mare.

Rugându-mă de o cercetare numărósă, rămân

Cu totă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czelli)

Mai departe oferentul este obligat a accluda la ofertul séu o descriere esactă a edificiului, dinpreună cu schița de plan, din cari se se invedereze numărul camerelor, pentru pasageri și alte încăperi ale hotelului, precum și stylul in care va fi zidit hotelul.

Vadiul alăturat la ofert, pentru asigurarea ținerii obligamintelor luate asupra-și cu referință la edificarea hotelului modern, se va restitui oferentului, indată ce hotelul va fi edificat și pus in aplicatie.

In fine rămâne la voia respectivului oferent a aréta in ofertul inaintat de deasul in puncte separate ori-ce alte obligăminte, cari deasul este aplicat a le lua asupra sa, es-punerea acelora insé trebuie făcută intr'o formă hotărítă, carea se eschidă ori-ce in doială.

Brassó, 10 August 1904.

1—3.1459.

Magistratul orasenesc.

Amatorilor de vinuri de Specialitate.

Atragem atențiunea asupra următoarelor soiuri de vin din

Pivnița Eszterházy,

și cu deosebire:

1. **Tămăioasă din Wurmloch** litru 56 cr. calitate escelentă de vin de Ardeal cu buchet minunat.
2. **Bakator I-a**, litru 60 cr.
3. **Auslese** litru 70 cr.
4. **Sauvignon** litru 1 fl. (calitate rară).

5. **Ménésér vin negru** ltr. 70 cr. din 1901, dela cea mai bună poziție de vii, așa de bun ca și vinul de Bordeaux.
6. **Ausbruch** litru 1 fl. 20 cr. (recunoscut ca calitate bună).

Vinurile aceste se vënd tot cu prețul acela și in butelii ajustate, și se pot numéra, cu totă ieftinătatea lor, in rândul vinurilor celor mai bune ce se pot oferi la un prând fin.

3—6.1443.

Wilhelm Kopony.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișe administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemént, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Săpun SCHICHT.

MARCA:

Cerbu

séu

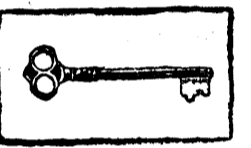
Chela

Săpunul cel mai bun și cu spor

și prin urmare și

cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vătămătore.

Se capătă pretutindenii

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

9—00.(725)

Cruce séu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

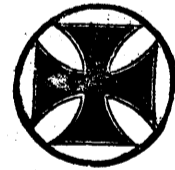
Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi-de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, ne uralgie, impiedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțurii de ureche, bătaie de inimă, sgărçurii de inimă, asmă, aușul greu, sgărçurii de stomac, lipsa poftei de mâncare, receală la mâni și la picioare, reumă, podăgră, ischias, udul in pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tóte părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate Acel pacient. care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confunde cu aparatul „Volta“, de óre-ce „Ciasul-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaris a fost ofici-s oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și ceretat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție fórte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țérá și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

A V I S.

Prenumeratiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și re-inoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți se binevoiască a arăta in deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lámurit și se arete și posta ultimă. Administrat. „Gaz. Trans.“